

Sygn. akt: I C 479/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 września 2019 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	sędzia Ewa Oknińska,
Protokolant:	p.o. sekretarza sądowego Paula Łożyńska,

po rozpoznaniu w dniu 18 września 2019 r. w Olsztynie

na rozprawie

sprawy z powództwa G. L.

przeciwko (...) S.A. V. (...) w W.

o zapłatę, rentę, ustalenie

I. zasądza od pozwanego (...) S.A. V. (...) w W. na rzecz powoda G. L. kwotę 375.000 (trzysta siedemdziesiąt pięć tysięcy) zł z ustawowymi odsetkami od dnia 25 lipca 2015 r. do dnia zapłaty,

II. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 23.125 (dwadzieścia trzy tysiące sto dwadzieścia pięć) zł z ustawowymi odsetkami:

- od kwoty 6.750 zł od dnia 26 lipca 2018 r. do dnia zapłaty,

- od kwoty 16.375 zł od dnia 17 listopada 2018 r. do dnia zapłaty,

III. zasądza od pozwanego na rzecz powoda rentę w kwocie po 234,65 (dwieście trzydzieści cztery 65/100) zł miesięcznie, płatną z góry, za okres od dnia 1 stycznia 2013 r., do dnia 1 października 2014 r. z ustawowymi odsetkami od dnia 10 czerwca 2015 r. do dnia zapłaty,

IV. zasądza od pozwanego na rzecz powoda rentę w kwocie po 137,06 (sto trzydzieści siedem 06/100) zł miesięcznie, płatną z góry, za okres od dnia 1 listopada 2014 r., do dnia 31 maja 2015 r. z ustawowymi odsetkami od dnia 10 czerwca 2015 r. do dnia zapłaty,

V. zasądza od pozwanego na rzecz powoda rentę w kwocie po 137,06 (sto trzydzieści siedem 06/100) zł miesięcznie, płatną z góry do dziesiątego dnia każdego miesiąca, za okres od dnia 1 czerwca 2015 r., do dnia 28 lipca 2018 r. z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat,

VI. zasądza od pozwanego na rzecz powoda rentę w kwocie po 557,06 (pięćset pięćdziesiąt siedem 06/100) zł miesięcznie, płatną z góry do dziesiątego dnia każdego miesiąca, poczynając od dnia 1 sierpnia 2018 r. z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat,

VII. ustala odpowiedzialność pozwanego za skutki wypadku jakiemu uległ powód w dniu 15 maja 2010 r. mogące powstać w przyszłości,

VIII. oddala powództwo w pozostałym zakresie,

IX. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 5.418,27 (pięć tysięcy czterysta osiemnaście 27/100) zł tytułem kosztów procesu,

X. nie obciąża powoda kosztami sądowymi,

XI. nakazuje ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sąd Okręgowy w Olsztynie kwotę 23.402,11 (dwadzieścia trzy tysiące czterysta dwa 11/100) zł tytułem kosztów sądowych.

sędzia Ewa Oknińska

Sygn. akt I C 479/18

UZASADNIENIE

Powód G. L., reprezentowany przez opiekuna prawnego B. L., domagał się od pozwanego (...) S.A. V. (...) w W. (poprzednio G. Towarzystwo (...) w W.):

- zasądzenia kwoty 450.000 zł tytułem zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami od dnia 25 lipca 2015 r. do dnia zapłaty,

- zasądzenia kwoty po 500 zł miesięcznie, płatnej z góry począwszy od dnia 1 maja 2012 r. do 1 października 2014 r. tytułem renty za zwiększone potrzeby, zaś od 1 listopada 2014r. do 26 lipca 2018 r. kwoty po 402,50 zł tytułem renty za zwiększone potrzeby, z ustawowymi odsetkami w związku z uchybieniem w płatności poszczególnej raty,

- zasądzenia kwoty po 1.200 zł miesięcznie tytułem renty za zwiększone potrzeby, płatnej z góry do 10 dnia każdego miesiąca, począwszy od dnia 1 sierpnia 2018r. z ustawowymi odsetkami na wypadek uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat,

- zasądzenia kwoty 45.350 zł tytułem zwrotu kosztów leczenia za okres od 1 maja 2012 r. do dnia 26 lipca 2018 r., wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

- ustalenia, że pozwany ponosi odpowiedzialność za skutki wypadku, któremu uległ powód w dniu 15 maja 2010 r., a które mogą się ujawnić w przyszłości,

- zasądzenia od pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód wskazał, że w dniu 15 maja 2010 r. uległ wypadkowi przy pracy w trakcie naprawy pojazdu marki M. (...) typ A. (...) o nr rej. (...). Wskutek wypadku powód doznał licznych złamań żeber, ciężkiego stłuczenia płuc z obustronnymi odmami płucnymi, złamania obojczyka prawego, wielokrotnego złamania kości miednicy, złamania nogi prawej oraz uszkodzenia ośrodkowego układu nerwowego spowodowanego niedotlenieniem. Następstwem tych obrażeń był stan śpiączki powoda, a w obecnej chwili niemożność nawiązania z nim jakiegokolwiek kontaktu. Powód stał się zależny od osób trzecich i wymaga opieki przez całą dobę. Od maja 2012 r. jest poddawany regularnej terapii n., odbywa 14 zabiegów miesięcznie, a koszt miesięcznej terapii wynosi 700 zł. Pozwany uznał swoją odpowiedzialność co do zasady i wypłacił powodowi kwotę 25.000 zł tytułem zadośćuczynienia oraz wypłaca kwotę 97,59 zł miesięcznie od listopada 2014 r. tytułem renty za zwiększone potrzeby, błędnie przyjmując przyczynienie się poszkodowanego w 75 %. Powód nie zgodził się z powyższym stanowiskiem z uwagi na to, że pojazd był znacząco przeciążony w trakcie eksploatacji, co miało bezpośredni wpływ na awarię miechów (k. 4-8).

Powód pismem z dnia 17 sierpnia 2019 r. sprecyzował żądanie w zakresie renty z tytułu zwiększonych potrzeb. Wskazał, że powyższe żądanie obejmuje:

- rehabilitację neurologopedyczną 700 zł miesięcznie od miesiąca sierpnia 2018 r. (za okres od maja 2012 r. do lipca 2018 r. wydatek jest dochodzony jako koszt leczenia),
- dopłatę za podnośnik transportowo – kąpielowy w miesiącu kwietniu 2018 r. – w kwocie 285 zł,
- oliwkę do masażu twarzy – ok.10 zł miesięcznie,
- leki (C. – 5 zł, D. C. - 5 zł, A. 22 zł, łącznie 32 zł miesięcznie)
- chusteczki nawilżające ok. 50 zł miesięcznie,
- krem nawilżający N. – 15 zł miesięcznie,
- rękawice jednorazowe – ok. 25 zł miesięcznie,
- płyn do odkażania skóry – ok. 20 zł ,
- płyn do odkażania sprzętów medycznych – ok, 20 zł,
- s.do odkażania skóry – ok. 38 zł,
- kompresy z włókniny 100 szt. - ok. 3 zł,
- kompresy 17-nitkowe 100 szt. – ok. 6,30 zł,
- gąbki do codziennego mycia jamy ustnej -25,80 zł,
- prześcieradła na gumę (2 szt. miesięcznie) – 60 zł,
- woda butelkowana – 20 zł miesięcznie,
- wyjazd dla niepełnosprawnych z domu na podwórko wykonany w 2015 r. – ok. 1.500 zł,
- zwiększone wydatki na: wodę ok. 20 zł miesięcznie, proszek do prania i płyny do płukania ok. 50 zł miesięcznie, rachunki za energię ok. 80 zł miesięcznie (k. 97-102, k. 158)

W odpowiedzi na pozew pozwany (...) S.A. V. (...) w W. wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu przyznał, że przyznał na rzecz powoda zadośćuczynienie w kwocie 100.000 zł oraz miesięczną rentę w kwocie 390 zł. Przyjmując przyczynienie powoda w 75%, przyznał powodowi kwotę 25.000 zł oraz rentę w kwocie 97,59 zł.

Pozwany zakwestionował roszczenie co do zasady i wysokości. Podniósł brak odpowiedzialności pozwanego za skutki zdarzenia, albowiem zatrzymanie i postój pojazdu miały miejsce w miejscu docelowym dokonania naprawy. Powyższe oznaczało wyłączenie pojazdu z ruchu, zaś zdarzenie pozostawało bez związku przyczynowego z ruchem pojazdu. Ponadto pozwany wskazał, że zdarzenie zostało spowodowane z wyłącznej winy uszkodzowanego. Powód był profesjonalistą w zakresie napraw pojazdów i to wyłącznie od podjął decyzję w ramach czynności naprawczych o wejściu pod kabinę pojazdu, dając uprzednio polecenie kierowcy podniesienia przodu auta. Z ostrożności procesowej pozwany podniósł zarzut znacznego przyczynienia się powoda do zaistnienia zdarzenia, które w jego ocenie wynosi co najmniej 75 %. Ubezpieczyciel wskazał, że powód dopuścił się rażącego niedbalstwa poprzez niezabezpieczenie swojej osoby przed opadnięciem pojazdu ciężarowego.

W ocenie pozwanego roszczenie powoda uległo przedawnieniu z dniem 15 marca 2015 r., bowiem decyzją z dnia 15 marca 2012 r. odmówiono wypłaty świadczenia.

Pozwany zakwestionował także roszczenia co do wysokości ze względu na brak uzasadnienia wysokości zadośćuczynienia, renty i odszkodowania oraz zawyżenie żądanych kwot.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód G. L. od dnia 1 czerwca 2005 r. prowadził działalność gospodarczą, zajmował się głównie naprawą elektroniki pojazdowej.

(dowód: wydruk z C.– k. 235, zeznania przedstawiciela ustawowego powoda - k. 754 v. - 755)

W dniu 15 maja 2010 r. M. M., kierował samochodem ciężarowym, marki M. (...) o nr rej. (...), przeznaczonym do przewozu mleka. M. M. miał odebrać mleko od rolników na trasie M. – B., – C. – B. – Z. – Miejsca W. – Ż. – B. – P.. W miejscowości M., zauważył, że w pojeździe zapaliła się kontrolka ładowania a.. Otrzymał wówczas polecenie od przełożonego, aby pojechał do powoda w celu sprawdzenia pojazdu. Po dojechaniu do miejscowości R., kierowca zatrzymał pojazd, w zatoce parkingowej, przy prawej krawędzi jezdni, przodem skierowany w stronę L.. Do auta podszedł powód i za pomocą miernika stwierdził brak ładowania alternatora. Powód polecił M. M., aby zwiększył prześwit części przedniej pojazdu poprzez uniesienie go na poduszkach pneumatycznych zawieszenia osi przedniej. Po podniesieniu przodu pojazdu, powód wsunął się pod ciężarówkę. Na skutek wystrzelenia miechów poduszek pneumatycznych samochód opadł, przygniatając powoda.

(dowód: zeznania świadków M. M. – k. 451 v., M. G. (1) – k. 324 v., dokumenty z akt sprawy 1 (...)– protokół przesłuchania M. M. – k. 4-4 v. protokół przesłuchania M. G. (1) – k. 27 – 27 v., k. 82-83 v. protokół przesłuchania B. L. – k. 34 – 34 v.)

Przedmiotowy pojazd był ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w (...) S.A., poprzednika prawnego pozwanego (bezsporne).

Do zdarzenia doszło w wyniku pęknięcia membrany miecha lewego samochodu, po maksymalnym podniesieniu przodu samochodu. W czasie zdarzenia cysterna samochodu była napełniona mlekiem w ilości 15303 litry (dcm³) mleka przy nominalnej pojemności cysterny (...). Cysterna posiadała trzy zbiorniki o pojemnościach (4100; 4100; 5000) dcm³. Całkowita masa znajdującego się w cysternie mleka wynosiła 15762 kg, co oznacza, że dopuszczalna ładowność tego pojazdu została przekroczona o około 2517 kg. Z uwagi na przebieg pojazdu wynoszący 375318 km oraz prawie pięcioletni okres eksploatacji pojazdu, struktura nośna membrany miecha mogła być osłabiona zużyciem eksploatacyjnym wynikającym ze zmęczenia materiału.

Zasadniczy wpływ na pęknięcie membrany miecha miało maksymalne jej napełnienie pełnym ciśnieniem powietrza układu sterowania zawieszeniem, które zostało wtłoczone do miechów w celu podniesienia pojazdu. Stan zużycia eksploatacyjnego (zmęczenie) kordu membrany miecha, spowodowany ilością wykonanych cykli odkształceń wynikających z okresu i warunków eksploatacji, miał istotny wpływ na jego rozerwanie.

Do uniesienia samochodu powód mógł użyć miechów pneumatycznych. Regulacja taka jest dopuszczalna, gdyż przepisy B., instrukcje obsługi pojazdu nie zabraniają zwiększania prześwitu pojazdu w celu umożliwienia dostępu do naprawianych elementów. Jednakże powód powinien przed wejściem pod uniesiony na miechach samochód, podstawić podstawki zabezpieczające pojazd przed samoczynnym opadnięciem, czym zapobiegłby spowodowaniu urazu.

(dowód: opinia biegłego S. T. - k. 475-486, opinia biegłego M. G. (2) – k. 566-576)

W sprawie nieumyślnego spowodowania w dniu 15 maja 2010 r. u G. L. ciężkiego uszczerbku na zdrowiu zostało wszczęte postępowanie karne. Postanowieniem Prokuratora Prokuratury Rejonowej w L.z dnia 30 sierpnia 2010 r. umorzono śledztwo.

(dowód: dokumenty z akt sprawy (...)- postanowienie z dnia 30.08.2010 r. – k. 87, postanowienie Sądu Rejonowego w L.z dnia 15 listopada 2010 r. – k. 92)

W dniu wypadku powód został przyjęty na O. Wojewódzkiego Szpitala (...) w O. z powodu ostrej n., która wystąpiła w wyniku przygniecenia przez samochód ciężarowy. Dodatkowo wystąpił uraz klatki piersiowej, odma opłucnowa obustronna, liczne złamania kości miednicy, uszkodzenie ośrodkowego układu nerwowego spowodowanego niedotlenieniem, śpiączka, mioklonie.

Dnia 17 czerwca 2010 r. przewieziony został na O. Szpitala (...) w B., gdzie przebywał do dnia 24 sierpnia 2010 r. Powód został wypisany do domu: bez możliwości nawiązania kontaktu, reagował na ból i dotyk. Z uwagi na konieczność przewlekłej wentylacji został zgłoszony do (...) w O. i wyposażony w respirator domowy.

(dowód: karty informacyjne leczenia szpitalnego, dokumentacja medyczna – akta szkody – k. 238)

W 2012 r. stan zdrowia powoda był oceniany przez biegłych sądowych z zakresu neurologii i psychiatrii powołanych w sprawie (...). Biegli stwierdzili u poszkodowanego 100 % uszczerbku na zdrowiu. Sąd Okręgowy w O.(...) w O. wyrokiem z dnia 14 grudnia 2012 r. przyznał powodowi prawo do zasiłku chorobowego z ubezpieczenia wypadkowego.

(dowód: dokumenty z akt sprawy (...) – opinie – k. 245-248, wyrok – k. 230-231)

Z.Oddział w O. decyzją z dnia 15 marca 2013 r. przyznał powodowi jednorazowe odszkodowanie z tytułu wypadku przy pracy w wysokości 82.726 zł za 100 % uszczerbku na zdrowiu.

(dowód: akta Z.- decyzja z dnia 15 maja 2013 r. – str. 67 pliku dotyczącego jednorazowego odszkodowania - k. 297)

Orzeczeniem lekarza orzecznika Z.z dnia 28 listopada 2016 r. ustalono, że powód jest trwale całkowicie niezdolny do pracy i samodzielnej egzystencji.

(dowód: orzeczenie lekarza orzecznika Z.–k . 27).

W dniu 3 czerwca 2011 r. powód zgłosił pozwanemu szkodę w związku ze zdarzeniem z dnia 15 maja 2010 roku. Pismem z dnia 30 czerwca 2011 r. pozwany wezwał powoda do nadesłania postanowienia Sądu o ustanowieniu opiekuna prawnego. W dniu 9 sierpnia 2011 roku B. L. złożyła do Sądu Okręgowego w O.wniosek o ubezwłasnowolnienie powoda w sprawie (...). Biegli w sprawie o ubezwłasnowolnienie sporządzili opinię, w której stwierdzili, że G. L. pozostaje w stanie wegetatywnym po niedotlenieniu spowodowanym zatrzymaniem krążenia. Sąd Okręgowy w O.postanowieniem z dnia 9 lutego 2012 r. ubezwłasnowolnił całkowicie powoda.

Pismem z dnia 15 marca 2012 r. ubezpieczyciel wskazał, że zakończył postępowanie stanowiskiem o odmowie przyjęcia odpowiedzialności pozwanego za zdarzenie. Podniósł, że nie otrzymał postanowienia sądu o ustanowieniu opiekuna prawnego poszkodowanego. Poinformował, że w przypadku otrzymania dokumentacji, ponownie powróci do likwidacji szkody. B. L. została ustanowiona opiekunem prawnym powoda i w dniu 05 kwietnia 2012 r. złożyła przyrzeczenie.

Strona powodowa przesłała wszelkie brakujące dokumenty, o czym dodatkowo przypominała pismem doręczonym pozwanemu dnia 20 października 2014 r., wnosząc o pilne rozpatrzenie sprawy. W dalszym etapie postępowania likwidacyjnego okazało się, że większość dokumentów nadesłanych w związku z procesem likwidacji szkody została przez pozwanego zagubiona. Powód przesłał ponownie dokumenty.

Pismem z dnia 03 kwietnia 2015 r. (doręczonym pozwanemu w dniu 09 kwietnia 2015 r.) powód wezwał pozwanego do zapłaty:

- 1.000.000 zł tytułem zadośćuczynienia,

- 21.436,57 zł tytułem odszkodowania za poniesione koszty leczenia za okres od maja 2010 r. do października 2014 r. ,

- 1.100 zł miesięcznie tytułem renty za zwiększone potrzeby od dnia 1 stycznia 2013 r.

W dniu 08 kwietnia 2015 r. powód złożył wniosek do Sądu Rejonowego w B.o zawezwanie do próby ugodowej. Żądał od pozwanego zapłaty 1.000.000 zł tytułem zadośćuczynienia, 21.436,57 zł tytułem odszkodowania za poniesione koszty leczenia za okres od maja 2010 r. do października 2014 r., 1.100 zł miesięcznie tytułem renty za zwiększone potrzeby od dnia 1 stycznia 2013 r.

Decyzją z dnia 21 lipca 2015 r. (doręczoną powodowi w dniu 3 sierpnia 2015 r. pozwany stwierdził, że powodowi przysługuje zadośćuczynienie za doznaną krzywdę w wysokości 100.000 zł. Pozwany przyjął 75% przyczynienia się powoda do zaistnienia zdarzenia i ostatecznie kwota do wypłaty wyniosła 25.000 zł . Ponadto pozwany ustalił wysokość renty z tytułu zwiększonych potrzeb na kwotę 390,35 zł. Uwzględniając ten sam stopień przyczynienia się powoda do powstania szkody, przyznał powodowi rentę w wysokości 97,59 zł miesięcznie za okres od listopada 2014 roku do lipca 2015 roku, co dało skapitalizowaną kwotę w wysokości 878,31 zł. Od miesiąca sierpnia 2015 roku powodowi przyznano comiesięczną rentę w wysokości 97,59 zł. Roszczenie powoda odnośnie przyznania renty za okres od stycznia 2013 r. do października 2013 r. nie zostało uwzględnione z uwagi na nieprzedstawienie oryginałów faktur i dokumentów.

(dowód: pismo z dnia 15 marca 2012 r. – k. 227, decyzja z dnia 21 lipca 2015 r. wraz z dowodem nadania przez pozwanego w dniu 30 lipca 2015 r. - k. 28-30, decyzja wypłaty – k. 224, wiadomość e-mailowa z dnia 06 maja 2015 r. – k. 277, zaświadczenie o ustanowieniu opiekuna prawnego – k. 13, dokumenty z akt sprawy(...)- wniosek – k. 2-3, opinia biegłych – k. 52-56, postanowienie – k. 82, dokumenty z akt(...)- wniosek – k. 3-5, akta szkody - k. 238, wydruk z akt szkody: zgłoszenie szkody, zawiadomienie z dnia 30.06.2011 r., prośba B. L. z dnia 20.10.2014 r., pismo powoda z dnia 21 stycznia 2015 r., pismo pozwanego z dnia 06 lutego 2015 r., pismo powoda z dnia 03 kwietnia 2015 r., raport z likwidacji szkody z dnia 1 lipca 2015 r., decyzja z dnia 21 lipca 2015 r.)

Od maja 2012 roku powód poddawany jest stale rehabilitacji neurologopedycznej. Jest ona niezbędna w celu zapobieżenia degradacji funkcjonalnej aparatu artykulacyjnego oraz utrzymania powoda w stanie pozwalającym na podjęcie procesu komunikacji werbalnej jak i na prawidłowe przyjmowanie pokarmu. Dodatkowo terapia stanowi bardzo ważny czynnik stymulujący i pozwalający na jakiegokolwiek nawiązanie kontaktu z otaczającym powoda środowiskiem. Wymiar miesięczny rehabilitacji neurologopedycznej wynosi 3 godziny tygodniowo, średnio 12 godzin miesięcznie. Średni koszt terapii to 50-150 zł za godzinę. Powód od maja 2012 r. do lipca 2018 r. poniósł koszt rehabilitacji w wysokości 46.250 zł, koszt za 1 godz. wynosił 50 zł. W trakcie 2018 r. podwyższono powodowi stawkę za godzinę rehabilitacji logopedycznej do kwoty 70 zł.

(dowód: opinia biegłej A. R., k. 635-637, k. 698-700, faktury - k. 31-79, k. 364- 367, faktury w aktach szkody, pismo z C.Archidiecezji W. - k. 746, faktury – k. 749-753, przesłuchanie przedstawiciela ustawowego powoda – k. 754 v. - 755).

Powód dodatkowo jest podłączony do respiratora domowego na stałe, a kilka razy dziennie za pomocą ssaka należy powodowi odsysać wydzielinę z drzewa oskrzelowego. Ze względu na jego stan, obowiązkowe jest zastosowanie materaca przeciwoleżynowego, który podłączony do prądu stale przepompowuje powietrze. To wszystko generuje dodatkowe koszty za zużycie energii elektrycznej. Powód wymaga pomocy osób trzecich zarówno w ciągu dnia jak i w nocy. Pielęgnacja powoda odbywa się przy użyciu specjalistycznych środków higieny i dezynfekcji, praktycznie całkowicie w miejscu, w którym powód też je i śpi, gdyż łazienka w domu nie jest przystosowana do jego potrzeb. W celu zapobieżenia dodatkowym infekcjom i stanom zapalnym konieczna jest częsta wymiana pościeli i ubrań powoda, gdyż z uwagi na jego stan, ulega ona zabrudzeniom szybciej niż u człowieka nieprzykutego całą dobę do łóżka. To także

generuje dodatkowe koszty za prąd i wodę, gdyż pralka w domu powoda musi działać częściej, a dodatkowo zużywa się więcej chemii piorącej.

Wszystkie wymienione wyżej aparaty wymagają dodatkowych elementów, aby spełniać swoje funkcje, np. filtry do respiratora, rurki tracheostomijne, worki na mocz do cewnikowania. Także przedmioty do higieny codziennej muszą być specjalistyczne, jak patyczki i gąbka do jamy ustnej, gaziki.

Powód ma też listę zaleconych leków, które mają przynosić powodowi ulgę w odczuwaniu bólu, jak leki przeciwbólowe. Powód potrzebuje podania leku m.in. przed każdą rehabilitacją ruchową i logopedyczną. Do przygotowania posiłków powoda potrzebna jest woda butelkowana. Przy nieprzestrzeganiu tej zasady zaobserwowano u powoda dolegliwości ze strony układu pokarmowego.

W związku z powyższym powód ponosi zwiększone wydatki w kwocie 469,30 zł miesięcznie, które obejmują:

- leki 32 zł (c. – 5 zł, D. C. – 5 zł, A. – 22 zł,
- środki do dezynfekcji i odkażania 153 zł (s. – 38 zł, chusteczki nawilżające – 50 zł, oliwka do masażu – 10 zł, krem nawilżający 15 zł, płyn do odkażania skóry s. – 20 zł, płyn do odkażania sprzętów medycznych l.-20 zł),
- materiały opatrunkowe i środki higieny 134,30 zł (rękawiczki jednorazowe – 20 zł, kompresy z włókniny 100 szt. – 3 zł, kompresy 17-nitkowe 100 szt.- 6,30 zł, prześcieradła 2 szt. – 60 zł, gąbki do mycia jamy ustnej 25 zł, woda butelkowana 20 zł) ,
- inne wydatki 150 zł (zużycie wody – 20 zł, proszki do prania i płyny do płukania – 50 zł, zużycie prądu – 80 zł)

Pozostałe materiały (worki na mocz, rurki tracheostomijne) są w większości refundowane. Ponadto rehabilitacja ruchowa jest refundowana z N.i C.. Rehabilitacja i systematyczne prowadzenie ćwiczeń biernych w pełnym zakresie ruchów we wszystkich stawach porażonych kończyn ma zapobiegać odleżynom i nieodwracalnym zmianom stawowym oraz powikłaniom płucnym i moczowym.

(dowód: opinia pielęgniarska E. Ś. k.597-598, k. 692, opinia biegłego W. N., k. 461-463, rachunki i faktury – k. 357-362, 368-443, przesłuchanie przedstawiciela ustawowego powoda – k. 754v. - 755).

Na skutek zdarzenia rozpoznano u powoda uszkodzenie ośrodkowego układu nerwowego spowodowane niedotlenieniem, śpiączkę, niedowład cztero kończynowy, padaczkę. Trwały uszczerbek z powodu uszkodzeń neurologicznych wynosi 100 %. Stan neurologiczny powoda jest utrwalony, zmiany patologiczne w zakresie ośrodkowego układu nerwowego są nieodwracalne i wyzdrowienie powoda nie jest możliwe. Ponadto biegły psychiatra stwierdził u powoda encefalopatię: otępienie lub ciężkie zaburzenia zachowania i emocji uniemożliwiające samodzielną egzystencję (100 % trwałego uszczerbku na zdrowiu).

(dowód: opinia biegłego z zakresu neurologii W. N. – k. 462-463, opinia biegłego z zakresu M. B. – k. 512-528)

Przed wypadkiem powód był w pełni sprawny fizycznie. Powód utrzymywał rodzinę i pomagał żonie w wychowywaniu ich dwóch synów. Rodzina często jeździła na wspólne wakacje. Obecnie powód wymaga całodobowej opieki osób trzecich.

(dowód: zeznania świadków M. G. (3) – k. 279, A. L. – k. 279 v., M. K. – k. 278 v. -280)

Sąd zważył, co następuje:

W świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego powództwo zasługuje na uwzględnienie w części.

Dokonując powyższego rozstrzygnięcia Sąd oparł się na dokumentach przedłożonych przez strony, dokumentach znajdujących się w aktach spraw o sygn. akt: (...) oraz dokumentów z akt szkody, Z., których prawdziwości nie kwestionowano.

Sąd uwzględnił zeznania świadków M. K., M. G. (3), A. L., uznając je za wiarygodne i konsekwentne. Zeznania odnosiły się do rozmiaru krzywdy doznanej przez powoda wskutek wypadku oraz zwiększonych potrzeb powoda.

Ponadto za wiarygodne uznano zeznania świadków M. G. (1), M. M. i zeznania przedstawiciela ustawowego powoda, znajdują one bowiem potwierdzenie w zebranych materiale dowodowym.

Sąd dopuścił dowód z pisemnych opinii biegłych z zakresu: techniki samochodowej w osobie S. T., neurologii w osobie W. N., psychiatrii w osobie M. B., neurologopedii w osobie A. R., bezpieczeństwa i higieny pracy w osobie M. G. (2), pielęgniarstwa w osobie E. Ś.. W ocenie Sądu opinie są rzetelne, jasne, nie zawierają sprzeczności ani luk. Biegli w sposób przekonujący uzasadnili wnioski zawarte w opinii.

Ponadto biegli S. T., M. G. (2), A. R., E. Ś. w sposób merytoryczny ustosunkowali się do podniesionych przez strony zastrzeżeń i złożyli uzupełniające opinie.

Analizując zasadność roszczeń, należy wskazać, że pozwany w niniejszej sprawie kwestionował swoją odpowiedzialność za zdarzenie. Tymczasem w postępowaniu likwidacyjnym pozwany uznał swoją odpowiedzialność za zaistniałą szkodę i ustalił, że pojazd był w ruchu (vide: raport z likwidacji szkody, decyzja z dnia 21 lipca 2015 r.). Zatem pozwany ubezpieczyciel chcąc zwolnić się od odpowiedzialności musi wykazać, że nie istnieją podstawy jego odpowiedzialności.

Stosownie do treści art. 34 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, U.i P.ubezpieczenia O.posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, będącą następstwem śmierci, uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia bądź też utraty, zniszczenia lub uszkodzenia mienia. Za szkodę powstałą w związku z ruchem pojazdu mechanicznego uważa się również szkodę powstałą podczas i w związku z:

- 1) wsiadaniem do pojazdu mechanicznego lub wysiadaniem z niego;
- 2) bezpośrednim załadowywaniem lub rozładowywaniem pojazdu mechanicznego;
- 3) zatrzymaniem lub postojem pojazdu mechanicznego.

Dla ustalenia odpowiedzialności pozwanego kluczowe znaczenie ma interpretacja „ruch pojazdu”. W ocenie Sądu szkoda była następstwem ruchu pojazdu, albowiem do podniesienia pojazdu za pomocą poduszek pneumatycznych potrzebna była praca silnika. Ponadto z zeznań świadka M. M. wynika, że po zatrzymaniu pojazdu w zatoce parkingowej, samochód przez cały czas miał włączony zapłon silnika.

Wskazać należy, że nawet gdyby przyjąć, że silnik pojazdu był wyłączony, to zatrzymanie pojazdu miało mieć charakter krótkotrwały. Kierowca pojazdu odbierał mleko od rolników i w trakcie tych czynności zapaliła się w pojeździe kontrolka ładowania alternatora. Dlatego na polecenie przełożonego, pojechał do powoda. Zatem nie była to planowana naprawa ani też miejsce docelowe. Świadek miał jeszcze odebrać mleko od innych rolników. Samochód zatrzymał w zatoce parkingowej i wówczas pojazd był naprawiany przez powoda.

W przedmiotowej sprawie nie nastąpiło wyłączenie pojazdu z ruchu, postój nie miała bowiem trwałego charakteru, o czym może świadczyć miejsce, w którym zatrzymał się kierujący. Nastąpiło chwilowe unieruchomienie pojazdu bez opuszczenia pojazdu przez kierującego.

Odszkodowanie ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym. W przypadku szkody wyrządzonej w związku z ruchem pojazdu odszkodowanie z obowiązkowego ubezpieczenia oc ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności jego posiadacza lub kierującego. Posiadacz samochodu ponosi odpowiedzialność za szkodę na osobie, wyrządzoną przez ruch tego pojazdu na zasadzie ryzyka na podstawie art. 436 § 1 w wz. z art. 435 § 1 k.c.

W przedmiotowej sprawie pozwany wskazał, że jego odpowiedzialność jest wyłączona, albowiem szkoda nastąpiła wyłącznie z winy powoda. Stanowisko pozwanego nie znalazło potwierdzenia w zebranych materiale dowodowym.

Jak wynika z opinii biegłych S. T. i M. G. (2) powód w czasie zdarzenia zachował się nieprawidłowo. Przed wejściem pod uniesiony samochód powinien zabezpieczyć pojazd przed możliwością samoczynnego opadnięcia poprzez ustawienie podstawek (stojaków). Biegły S. T. wskazał, że zasadniczy wpływ na pęknięcie membrany miecha miało maksymalne jej napełnienie pełnym ciśnieniem powietrza układu sterowania zawieszeniem, które zostało wtłoczone do miechów w celu podniesienia pojazdu. Jednocześnie biegły zwrócił uwagę, że istotny wpływ na pęknięcie membrany miał stan zużycia eksploatacyjnego (zmęczenie) kordu membrany miecha, spowodowany ilością wykonanych cykli odkształceń wynikających z okresu i warunków eksploatacji. Biegły wskazał, że membrana miecha w pełni sprawna w takich okolicznościach przeniosłaby obciążenie i nie uległaby uszkodzeniu. Powód zaś wchodząc pod samochód nie mógł mieć informacji dotyczącej stanu miechów.

Zatem do wypadku nie doszło z wyłącznej winy poszkodowanego, skoro do zaistnienia wypadku przyczynił się stan techniczny membrany. Z uwagi na przebieg pojazdu wynoszący (...)km oraz prawie pięcioletni okres eksploatacji pojazdu, struktura nośna membrany miecha była osłabiona zużyciem eksploatacyjnym wynikającym ze zmęczenia materiału.

Należy również przypomnieć, że w czasie zdarzenia cysterna samochodu była napełniona mlekiem w ilości (...) litry ($\text{dm}^{(3)}$) mleka przy nominalnej pojemności cysterny (...). Cysterna posiadała trzy zbiorniki o pojemnościach (...); (...); (...) $\text{dm}^{(3)}$. W takim przypadku całkowita masa znajdującego się w cysternie mleka została przekroczona o około (...)kg. Na podstawie materiału dowodowego nie można ustalić, która z komór cysterny została napełniona większą ilością mleka.

Niewątpliwie powód nie miał wiedzy, że dopuszczalna ładowność pojazdu została przekroczona. Powyższy wniosek można bowiem wysnuć na podstawie analizy zeznań świadka M. M., które złożył w postępowaniu karnym. Wymieniony zeznał bowiem, że przewoził (...) $\text{dm}^{(3)}$ mleka, a według jego wiedzy do cysterny może zmieścić się (...) $\text{dm}^{(3)}$ mleka (k. 4 v. akt sprawy (...)). Zresztą świadek po wykonanej naprawie zamierzał odebrać mleko od pozostałych rolników. Nie można wykluczyć, że gdyby powód posiadał wiedzę w tym zakresie, przyjąłby inny sposób postępowania.

Stosownie do treści art. 362 k.c. jeżeli poszkodowany przyczynił się do powstania lub zwiększenia szkody, obowiązek jej naprawienia ulega odpowiedniemu zmniejszeniu stosownie do okoliczności, a zwłaszcza do stopnia winy obu stron.

Poszkodowany może przyczynić się do powstania lub zwiększenia szkody jeżeli jego zachowanie współistnieje od początku z przyczyną, za którą odpowiada dłużnik, wówczas poszkodowany przyczynia się do powstania szkody. Uznanie, że powód przyczynił się do powstania szkody umożliwia sądowi szczególne ukształtowanie obowiązku odszkodowawczego: odpowiednie zmniejszenie obowiązku naprawienia szkody, stosownie do okoliczności, a zwłaszcza do stopnia winy obu stron (por. P. Granecki, Wybrane zagadnienia wykładni art. 362 k.c. – na marginesie wypowiedzi Profesora Tomasza Pajora, *Palestra* 2005, z. 1–2, s. 103). Brzmienie językowe przepisu art. 362 k.c. wskazuje, że dla sądu dokonującego oceny zasadności zmniejszenia odszkodowania „stosownie do okoliczności” ustawodawca nie wprowadza żadnych kryteriów selekcji dla zachowań poszkodowanego, które pozostają w adekwatnym związku przyczynowym ze szkodą.

Mając na uwadze okoliczności związane ze zdarzeniem należy przyjąć, że powód przyczynił się do szkody w 50 %. Nie ulega wątpliwości, że powód miał prawo użyć regulowanego, pneumatycznego zawieszenia pojazdu do zwiększenia

jego prześwietu, ale nie do podtrzymania go w trakcie naprawy bez dodatkowego zabezpieczenia. Należy mieć także na względzie to, że powód nie wiedział o czynnikach zmniejszających wytrzymałość materiału poduszek pneumatycznych oraz o okolicznościach wpływających na ich większe obciążenie w momencie wypadku.

Analizując zasadność podniesionego przez pozwanego zarzutu przedawnienia, należy wskazać, że zasługuje on na uwzględnienie jedynie w zakresie żądania renty za okres od 1 maja 2012 r. do dnia 31 grudnia 2012 r.

Zgodnie z treścią art. 442¹ § 1 k.c. w zw. z art. 819 § 3 k.c. roszczenie o naprawienie szkody przedawnia się z upływem lat trzech od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia. Jednakże termin ten nie może być dłuższy niż lat dziesięć do dnia, w którym nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę. W świetle art. 819 § 4 k.c. bieg przedawnienia roszczenia o świadczenie do ubezpieczyciela przerywa się także przez zgłoszenie ubezpieczycielowi tego roszczenia lub przez zgłoszenie zdarzenia objętego ubezpieczeniem. Bieg przedawnienia rozpoczyna się na nowo od dnia, w którym zgłaszający roszczenie lub zdarzenie otrzymał na piśmie oświadczenie ubezpieczyciela o przyznaniu lub odmowie świadczenia.

W ocenie Sądu bieg przedawnienia roszczeń zgłoszonych przez powoda rozpoczął się na nowo od doręczenia powodowi decyzji z dnia 21 lipca 2015 r. Podkreślić bowiem należy, że powód zgłosił szkodę w dniu 3 czerwca 2011 r. Pismem z dnia 15 marca 2012 r. ubezpieczyciel wskazał, że zakończył postępowanie informując, że w przypadku otrzymania postanowienia sądu o ustanowieniu opiekuna prawnego dla poszkodowanego, ponownie powróci do likwidacji szkody. Z akt szkody wynika, że strona powodowa przesłała wszelkie brakujące dokumenty. Pismem z dnia 20 października 2014 r. domagała się pilnego rozpatrzenia sprawy. W dalszym etapie postępowania likwidacyjnego okazało się, że większość dokumentów nadesłanych w związku z procesem likwidacji szkody została przez poprzednika prawnego pozwanego zagubiona. Na wniosek pozwanego, powód przesłał ponownie dokumenty. Doręczenie powodowi decyzji z dnia 21 lipca 2015 r. z pouczeniem o możliwości dochodzenia roszczenia na drodze sądowej uzasadniało przeświadczenie, że termin przedawnienia roszczenia należy liczyć od doręczenia powyższej decyzji. Jak wynika z k. 30 akt sprawy decyzja została nadana na pocztę przez pozwanego w dniu 30 lipca 2015 r., pozew zaś w tej sprawie został wniesiony w dniu 26 lipca 2018 r.

Z tych przyczyn należało przyjąć, że zarzut przedawnienia w zasadniczej części jest chybiony. Jedynie roszczenie z tytułu renty za okres od 1 maja 2012 r. do 31 grudnia 2012 r. (zgłoszone dopiero w pozwie, w postępowaniu likwidacyjnym strona powodowa żądała przyznania renty za okres od 1 stycznia 2013 r.) uległo przedawnieniu z uwagi na upływ 3 letniego okresu przedawnienia. Nie zostało bowiem wykazane, aby roszczenie za okres wcześniejszy zostało zgłoszone w postępowaniu likwidacyjnym.

Odnosząc się do żądania zadośćuczynienia wskazać trzeba, że zgodnie z art. 445 k.c., Sąd może przyznać osobie poszkodowanej w wypadku przewidzianym w art. 444 k.c., tj. osobie, która doznała uszkodzenia ciała lub której zdrowie uległo rozstrojowi, zadośćuczynienie za doznaną krzywdę.

Jak wskazuje się w orzecznictwie, celem zadośćuczynienia pieniężnego jest przede wszystkim złagodzenie cierpień i towarzyszących im ujemnych uczuć związanych z uszkodzeniem ciała i rozstrojem zdrowia. Przy ocenie wysokości zadośćuczynienia za krzywdę należy uwzględnić przede wszystkim nasilenie cierpień, długotrwałość choroby, rozmiar kalectwa, trwałość następstw zdarzenia oraz konsekwencje uszczerbku na zdrowiu w życiu osobistym i społecznym (por. orzeczenie SN z dnia 10 czerwca 1999 r., II UKN 681/98, OSNAP 2000/16/626).

Zgodnie z przyjętym w doktrynie i ugruntowanym w orzecznictwie Sądu Najwyższego poglądem, zadośćuczynienie winno mieć przede wszystkim charakter kompensacyjny. Jego wysokość nie może stanowić zapłaty symbolicznej, lecz musi przedstawiać wartość ekonomicznie odczuwalną. Zadośćuczynienie powinno być środkiem pomocy dla poszkodowanego i pozostawać w odpowiednim stosunku do rozmiaru krzywdy i szkody niemajątkowej. Na krzywdę poszkodowanego składają się cierpienia fizyczne w postaci bólu i innych dolegliwości oraz cierpienia psychiczne polegające na ujemnych uczuciach przeżywanych bądź w związku z cierpieniami fizycznymi, bądź w związku z

następstwami uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia, zwłaszcza trwałymi i nieodwracalnymi (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 kwietnia 1985 r., II CR 94/85).

Wskazać należy, że na skutek zdarzenia nastąpił u powoda trwały i nieodwracalny uszczerbek na zdrowiu, który wynosi 100 %, wskutek czego znajduje się on w stanie wegetatywnym. Powyższe ustalenia potwierdzają opinie biegłych.

Oczywistym jest, że na zasadność roszczenia powoda wpływ mają cierpienia wynikające z dolegliwości bólowych w trakcie leczenia, a także wymiar w jakim zmieniło się jego dotychczasowe życie. Powód był osobą zdrową, szczęśliwym ojcem i mężem, a po wypadku stał się człowiekiem całkowicie zależnym od osób trzecich. Był głównym żywicielem rodziny, a teraz pozostawił rodzinę bez wsparcia finansowego jak i osobistego, emocjonalnego. Jego kontakt z otaczającym go środowiskiem jest minimalny. Jak wynika z opinii biegłych, powód nigdy nie wróci do sprawności fizycznej czy psychicznej. Nigdy nie będzie w stanie korzystać z uroków życia.

Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności kwotą adekwatną do doznanej krzywdy powoda będzie kwota 800.000 zł tytułem zadośćuczynienia. Zadośćuczynienie w takiej wysokości jest należyście wyważone i pozostaje w odpowiedniej relacji do aktualnych stosunków majątkowych społeczeństwa.

Jednakże Sąd obniżył zadośćuczynienie o 50 % tj. do kwoty 400.000 zł na podstawie art. 362 k.c., ponieważ powód przyczynił się swoim zachowaniem do powstania szkody.

Mając na uwadze powyższe okoliczności, Sąd na podstawie art. 822 k.c. oraz art. 445 § 1 k.c. zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 375.000 zł tytułem zadośćuczynienia, uwzględniając uprzednio wypłacone zadośćuczynienie w kwocie 25.000 zł.

Podzielając stanowisko Sądu Najwyższego zawarte w wyroku z dnia 21 września 2017 r., Sygn. akt (...), Sąd przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia wziął pod uwagę fakt wypłaty powodowi odszkodowania z tytułu ustawy wypadkowej, co nie jest jednoznaczne z mechanicznym odliczeniem sumy uzyskanej z tego tytułu. Podkreślenia wymaga, że wysokość odszkodowania zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych wyliczana jest na podstawie procentowego stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, a więc rekompensuje w pewnym zakresie krzywdę doznaną przez powoda. Nie można jednak zapominać, że powód na skutek wypadku, przebywa na rencie w kwocie 1.697,41 zł. Przed wypadkiem powód prowadząc działalność gospodarczą osiągał wyższe dochody. Ponadto żona powoda również otrzymywała wynagrodzenie za pracę. Po wypadku B. L. zrezygnowała z pracy i opiekuje się powodem. Otrzymane odszkodowanie zużyła na konieczny remont domu (m.in., przeciekający dach, założenie centralnego ogrzewania w miejsce pieców) oraz na utrzymanie uczących się dzieci. Zauważyć również należy, że renta powoda nie wystarcza na zwykłe koszty utrzymania. Powód korzysta z pomocy finansowej rodziny.

Od kwoty 375.000 zł należało zasądzić odsetki ustawowe od dnia 25 lipca 2015 roku do dnia zapłaty na podstawie art. 817 §1 k.c. w zw. z art. 481 §1 k.c. i art. 14 ust. 1 ustawy z 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, U.i P.(Dz.U.2013.392).

Wyjaśnić trzeba, że strona powodowa wezwała pozwanego do zapłaty zadośćuczynienia pismem z dnia 03 kwietnia 2015 r. (doręczonym w dniu 09 kwietnia 2015 r.). Pozwany przyjął odpowiedzialność za zdarzenie pismem z dnia 21 lipca 2015 r. Z tych względów Sąd zasądził odsetki zgodnie z żądaniem, albowiem pozwany dysponował już dokumentacją medyczną powoda, a zatem w chwili zgłoszenia żądania rozmiar cierpień i krzywdy powoda był mu znany.

Z tych przyczyn orzeczono jak w pkt I wyroku.

W zakresie żądania powoda zasądzenie kosztów leczenia w kwocie 45.350 zł wskazać trzeba, że roszczenie zasługiwało na uwzględnienie w części. Podstawę żądania zwrotu kosztów leczenia stanowi przepis art. 444 § 1 k.c. W pierwszej kolejności wyjaśnić należy, że o zasadności poniesienia kosztów rehabilitacji neurologopedycznej wypowiedziała się

biegła z zakresu neurologopedii A. R., którą Sąd w całości podzielił. Powód przedstawił faktury, z których wynika, że od maja 2012 roku do lipca 2018 roku na rehabilitację neurologopedyczną wydano 46.250 zł. Opiekun prawny powoda przedstawił także korespondencję wskazującą, że poszukiwał bezpłatnych usług specjalisty z tego zakresu, jednakże bezskutecznie. Zresztą nie można oczekiwać od strony, aby podjęła leczenie w ramach N., stronie bowiem należy zapewnić jak najlepszą możliwość leczenia.

Zatem Sąd zasądził na rzecz powoda kwotę 23.125 uwzględniając 50 % przyczynienia się poszkodowanego do powstania szkody. Odsetki ustawowe od kwoty 6.750 zł przyznano od dnia 26 lipca 2018 r. (tj. od dnia wniesienia pozwu) do dnia zapłaty. Kwota 6.750 zł, od której liczono odsetki obejmuje 50 % kosztów rehabilitacji neurologopedycznej poniesionych za okres od maja 2010 r. do października 2014 r. Żądanie w tym zakresie było bowiem sprecyzowane w wezwaniu do zapłaty z dnia 03 kwietnia 2015 r. Od kwoty 16.375 zł, obejmującej 50 % kosztów rehabilitacji neurologopedycznej poniesionych za okres od listopada 2014 r. do 26 lipca 2018 r. przyznano odsetki po upływie 30 dni od doręczenia pozwu pozwanemu tj. od dnia 17 listopada 2018r. do dnia zapłaty.

Z tych przyczyn orzeczono jak w pkt II wyroku.

Podstawą do żądania renty jest art. 444 § 2 k.c., zgodnie z którym jeżeli poszkodowany utracił całkowicie lub częściowo zdolność do pracy zarobkowej albo, jeżeli zwiększyły się jego potrzeby lub zmniejszyły widoki powodzenia na przyszłość, może on żądać od zobowiązanego do naprawienia szkody odpowiedniej renty.

Powód w niniejszej sprawie dochodzi renty za zwiększone potrzeby. Z uwagi na stan zdrowia powoda, konieczne jest zastosowanie: respiratora domowego na stałe, ssaka elektrycznego, materaca przeciwoleżynowego. Powyższe powoduje dodatkowe koszty za zużycie energii elektrycznej. Ponadto do pielęgnacji powoda niezbędne jest użycie specjalistycznych środków higieny i dezynfekcji, częsta wymiana pościeli. Zachodzi również konieczność poniesienia wydatków na leki, na wodę butelkowaną

Łącznie zwiększone wydatki z tego tytułu wynoszą 469,30 zł miesięcznie i obejmują:

- leki 32 zł (c.- 5 zł, D. C. - 5 zł, A. - 22 zł,
- środki do dezynfekcji i odkażania 153 zł (s. - 38 zł, chusteczki nawilżające - 50 zł, oliwka do masażu - 10 zł, krem nawilżający 15 zł, płyn do odkażania skóry s.- 20 zł, płyn do odkażania sprzętów medycznych l.-20 zł),
- materiały opatrunkowe i środki higieny 134,30 zł (rękawiczki jednorazowe - 20 zł, kompresy z włókniny 100 szt. - 3 zł, kompresy 17-nitkowe 100 szt.- 6,30 zł, prześcieradła 2 szt. - 60 zł, gąbki do mycia jamy ustnej 25 zł, woda butelkowana 20 zł),
- inne wydatki 150 zł (zużycie wody - 20 zł, proszki do prania i płyny do płukania - 50 zł, zużycie prądu - 80 zł).

Dokumentacja medyczna przedłożona w sprawie, doznane przez powoda obrażenia ciała w sposób dostateczny wykazują istnienie związku przyczynowo-skutkowego między wypadkiem a powyższymi wydatkami. Przedstawione wyliczenie oparto na przedłożonych w sprawie dokumentach, na opinii biegłego E. Ś. oraz na dowodzie z przesłuchania przedstawiciela ustawowego powódki.

Wskazać należy, że Sąd był związany żądaniem powoda, dlatego też do renty nie wliczył wydatków nie zgłoszonych w żądaniu mimo, że wskazywała na nie biegła. Ponadto do renty Sąd nie doliczył jednorazowych wydatków powoda (dopłata do podnośnika, koszt wykonania wyjazdu dla osób niepełnosprawnych).

Zatem renta za okres od 1 stycznia 2013 r. do 26 lipca 2018 r. wynosi 469,30 zł miesięcznie. Uwzględniając 50 % stopień przyczynienia powoda, należna renta za ten okres wynosi 234,65 zł miesięcznie. Z uwagi na to, że pozwany w okresie od listopada 2014 r. do lipca 2018 r. wypłacił rentę w wysokości 97,59 zł miesięcznie należało za ten okres zasądzić rentę w kwocie po 137,06 zł miesięcznie (234,65 zł -97,59 zł).

Żądanie renty powoda za okres od miesiąca sierpnia 2018 r. obejmuje także koszty terapii n.. W ocenie Sądu nie ulega wątpliwości, że powód ponosi zwiększone wydatki na zabiegi n.. Powyższa terapia jest niezbędna w celu zapobieżenia degradacji funkcjonalnej aparatu artykulacyjnego oraz utrzymania powoda w stanie pozwalającym na podjęcie procesu komunikacji werbalnej jak i na prawidłowe przyjmowanie pokarmu. Dodatkowo terapia stanowi bardzo ważny czynnik stymulujący i pozwalający na jakiegokolwiek nawiązanie kontaktu z otaczającym powoda środowiskiem. Jak wynika z opinii biegłej A. R., pozbawienie powoda takiej terapii byłoby aktem zaniechania i działaniem na jego szkodę. Podkreślić należy, że terapia u powoda przynosi pozytywne efekty, na co wskazała żona powoda. Na skutek tej terapii nastąpiło rozluźnienie szczęki u powoda i w tej chwili potrafić wypić napój z kubka.

Biegła określiła, że wymiar miesięczny rehabilitacji n.wynosi średnio 12 godzin miesięcznie (3 godziny w tygodniu). Średni koszt terapii to 50-150 zł za godzinę. Powód od maja 2012 r. jest poddawany tej terapii, koszt wyniósł 50 zł za godzinę. W trakcie 2018 r. podwyższono powodowi stawkę za godzinę rehabilitacji l.do kwoty 70 zł (powód jest poddawany mniejszej ilości zabiegów z uwagi na brak środków pieniężnych). Zatem przyjmując konieczny miesięczny wymiar terapii 12 godzin oraz stawkę 70 zł za godzinę, koszt koniecznej rehabilitacji n.wynosi 840 zł. Wskazać należy, że stawka 70 zł za godzinę nie jest wygórowana, zważywszy że uśredniony koszt wyliczony przez biegłą to 100 zł za godzinę.

Z tych przyczyn przyjęto, że zwiększone potrzeby powoda za okres od sierpnia 2018 r. wiążą się z poniesieniem dodatkowych kosztów w wysokości 1.303,30 zł i obejmują: 469,30 zł z tytułu zwiększonych potrzeb za pielęgnację i leki oraz kwotę 840 zł z tytułu rehabilitacji n.. Uwzględniając stopień przyczynienia się powoda do zdarzenia, renta należna na rzecz powoda za okres od miesiąca sierpnia 2018 r. wynosi 654,65 zł.

Na podstawie decyzji z dnia 21 lipca 2015 r. przyznano powodowi rentę w kwocie 97,59 zł i w takiej wysokości renta jest wypłacana przez ubezpieczyciela. Dodatkowo od miesiąca sierpnia 2018 r. pozwany winien wypłacać powodowi rentę w kwocie 557,06 zł, łącznie pozwany winien wypłacać powodowi rentę w kwocie 654,65 zł miesięcznie za okres od miesiąca sierpnia 2018 r. Powyższe oznacza, że oprócz renty wypłacanej na podstawie decyzji z dnia 21 lipca 2015 r., pozwany jest zobowiązany dodatkowo do uiszczania renty w kwocie 557,06 zł na podstawie pkt VI wyroku.

O odsetkach od rat renty Sąd orzekł w oparciu o art. 481 § 1 k.c. Powód zgłosił żądanie renty za okres od 1 stycznia 2013 r. w dniu 09 kwietnia 2018 r. Sąd zasądził rentę za okres od 1 stycznia 2013 r. do 31 maja 2015 r. z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 10 czerwca 2015 r., przyjmując, że był to wystarczający termin do wyjaśnienia okoliczności sprawy i wypłaty świadczeń. Roszczenie było sprecyzowane i dostatecznie umotywowane. Z kolei zaś kolejne raty renty, poczynając od miesiąca czerwca 2015 r. płatne są wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w razie uchybienia w płatności którejkolwiek z raty.

Z tych przyczyn orzeczono jak w pkt III – VI wyroku.

Sąd na podstawie art. 189 k.p.c. ustalił odpowiedzialność pozwanego na przyszłość za skutki wypadku, które mogą ujawnić się w przyszłości. W tym zakresie Sąd oparł się na opinii biegłych psychiatry i neurologa. Doznane przez powoda uszkodzenia układu nerwowego mogą skutkować w przyszłości wystąpieniem dodatkowych późnych powikłań pod postacią zaburzeń funkcjonowania organizmu poniżej poziomu uszkodzenia zwłaszcza ze strony układu krążeniowo – oddechowego oraz moczowego.

Jak wynika z opinii biegłego neurologa W. N., pacjenci w stanie śpiączki zagrożeni są licznymi powikłaniami z powodu odleżyn, infekcji układu moczowego i oddechowego, co często prowadzi do pogorszenia się ich stanu ogólnego (pkt VII wyroku).

Sąd pominął wniosek dowodowy powoda o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego z zakresu b.. W świetle art. 286 k.p.c. Sąd może zażądać ustnego wyjaśnienia opinii złożonej na piśmie, może też w razie potrzeby zażądać dodatkowej opinii od tych samych lub innych biegłych. W przedmiotowej sprawie nie zachodzi potrzeba powołania

drugiego biegłego celem wydania następnej opinii. Niezasadnym byłoby przyjąć, że Sąd obowiązany jest dopuścić dowód z opinii kolejnego biegłego w każdym wypadku, gdy opinia złożona jest niekorzystna dla strony.

Ponadto Sąd pominął wniosek pozwanego o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu rehabilitacji. W przedmiotowej sprawie dopuszczono dowód z opinii biegłego z zakresu neurologopedii, który wydał opinię na okoliczności dotyczące potrzeby odbywania przez powoda rehabilitacji neurologopedycznej. Biegły wydał stanowczą opinię i w sposób wyczerpujący wyjaśnił przyjęte wnioski. Dlatego sąd poprzestał na powyższej opinii.

O kosztach procesu rozstrzygnięto w pkt IX wyroku na podstawie art. 100 k.p.c., mając na względzie wynik procesu.

Powód wygrał proces w 79,03 %, zaś pozwany w 20,97 %. Powód poniósł następujące koszty: wynagrodzenie pełnomocnika – 10.800 zł. Powód wygrał proces w 79,03 % i należne jego koszty wynoszą 8.535,24 zł.

Pozwany zaś poniósł koszty procesu w kwocie 14.863,95 zł, w tym wynagrodzenie pełnomocnika w wysokości 10.800 zł, opłatę skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł, wydatki na wynagrodzenie biegłych 4.046,95 zł. Pozwany wygrał proces w 20,97 % i jego należne koszty wynoszą 3.116,97 zł.

Poniesione przez powoda koszty przewyższają obciążający go udział, zatem zasądzeniu na jego rzecz podlegała różnica tj. kwota 5.418,27 zł (8.535,24 zł – 3.116,97 zł).

W pkt X wyroku Sąd nie obciążał powoda kosztami sądowymi w oparciu o art. 113 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. 102 k.p.c., mając na uwadze jego sytuację majątkową i życiową.

W pkt XI wyroku Sąd orzekł o obowiązku zwrotu kosztów sądowych w oparciu o art. 113 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. 100 k.p.c., mając na względzie wynik procesu. Nieuiszczone koszty sądowe wyniosły 29.611,69 zł i obejmują: opłata od pozwu w kwocie 25.788 zł od której uiszczenia zwolniony był powód, wydatki na wynagrodzenie biegłych, tymczasowo pokryte przez Skarb Państwa w łącznej kwocie 3.823,69 zł (wydatki na wynagrodzenie biegłych: W. N. w kwocie 827,44 zł – k. 504, M. B. w kwocie 1.295,60 zł - k. 533, E. Ś. w kwocie 777,44 zł – k. 628, A. R. w kwocie 923,21 zł – k. 650,708)

Pozwany przegrał sprawę w 79,03 % i dlatego zobowiązany jest uiścić na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe w kwocie 23.402,11 zł (79,03% x 29.611,69 zł).

sędzia Ewa Oknińska